

The Holy See

PAPA FRANJO

ANGELUS

*Trg Svetog Petra
Nedjelja, 10. rujna 2023.*

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Evangelje nam danas govori o *bratskom ispravljanju* (usp. Mt 18, 15-20), što je jedan od najviših, ali ujedno i najzahtjevnijih izraza ljubavi. Kad se neki tvoj brat po vjeri ogriješi o tebe, ti mu, bez ljunje, pomozi, ispravi ga: pomozi ispravljujući ga.

Oko onih koji pogriješe, nažalost, često se prvo ispreda trač, u kojem za tu pogrešku saznaju svi, s puno pojedinosti, osim same osobe! To nije u redu i to nije milo Bogu. Neumorno ponavljam da je ogovaranje kuga za živote ljudi i zajednicâ, zato što donosi podjele, patnju i sablazan, a nikako ne pomaže boljitu, nikad ne pomaže rasti. Veliki duhovni učitelj, sveti Bernard iz Clairvauxa, rekao je da su jalova znatiželja i površne riječi prve stepenice na ljestvama oholosti, koje ne vode prema gore, nego prema dolje, gurajući čovjeka u propast i upropaštenost (usp. *Stupnjevi poniznosti i oholosti*).

Isus nas, međutim, uči da se ponašamo drugačije. Evo što danas kaže: „Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga *nasamo*“ (r. 15). Iskren i otvoren razgovor „u četiri oka“ može mu pomoći da shvati gdje griješi. Učini to za njegovo dobro, svladavajući sram i pronalazeći istinsku hrabrost, koja nije hrabrost ogovaranja, nego hrabrost koja se sastoji u tome da mu sve krotko i ljubazno kažemo u lice.

No, možemo se zapitati, što ako to nije dovoljno? Što ako ne shvati? Tada treba potražiti pomoć. Ali tu valja biti na oprezu: ne pomoć od grupice ljudi koja ogovara! Isus kaže: „uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu“ (r. 16), misleći na ljude koji stvarno žele pomoći bratu ili sestri koji su pogriješili.

A što ako ni tada ne shvati? Tada, kaže Isus, uključi zajednicu. No, i ovdje pojašnjavamo: to ne znači staviti osobu na stup srama, javno je osramotiti, već to znači ujediniti napore svih da joj se pomogne da se promijeni. Upirati prstom u drugoga nije dobro, dapače često onima koji su pogriješili to još više otežava da prepoznaju svoju pogrešku. Zajednica, naprotiv, mora njemu ili njoj dati da, u osuđivanju pogreške, osjeti njezinu blizinu molitvom i ljubavlju, uvijek spremna na oproštenje i novi početak.

I zato se zapitajmo: kako se ja ophodim prema onima koji se ogriješe o mene? Držim li to u sebi te se u meni nakuplja ljutnja? „*Platit ćeš mi za ovo*“: te riječi, koje nam toliko puta dođu u glavu, „*platit ćeš mi za ovo...*“. Postaje li to razlog da pričam drugom iza leđa? „Znaš li što mi je taj/tu učinio/la?“ i tako dalje... Ili sam hrabar/hrabra i pokušavam s njim/njom razgovarati. Molim li se za njega ili nju, tražim li pomoć za činiti dobro? I brinu li se naše zajednice za one koji padnu, kako bi mogli ustati i započeti novi život? Upiru li prstom ili šire ruke?

Neka nam Marija, koja je nastavila ljubiti unatoč osudama njezina Sina, pomogne uvijek tražiti put dobra.

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre,

želim izraziti svoju blizinu dragom marokanskom narodu, pogodenom razornim potresom. Molim za povrijeđene, za one koji su izgubili život – mnogo ih je! – i za članove njihovih obitelji. Zahvalujem spasiocima i svima koji rade na ublažavanju patnji ljudi. Neka konkretna pomoć sviju uzmogne podržati stanovništvo u ovom tragičnom trenutku: izražavamo svoju blizinu marokanskom narodu!

U Markovi u Poljskoj danas su proglašeni blaženima mučenici Józef i Wiktoria Ulma s njihovih sedmero djece: cijela poljska obitelj Ulma koju su 24. ožujka 1944. smaknuli nacisti zato što su pružili utočište nekim progonjenim Židovima. Mržnji i nasilju, koji su obilježili to doba, oni su se suprotstavili evanđeoskom ljubavlju. Neka nam ta poljska obitelj, koja je predstavljala tračak svjetla u tami Drugog svjetskog rata, bude svima uzor za naslijedovanje u želji za dobrom i u služenju potrebitima. Molim vas pljesak za ovu obitelj blaženikâ.

Po njihovu primjeru, osjetimo se pozvanima suprotstaviti snazi oružja snagu milosrđa, retorici

nasilja ustrajnost u molitvi. Učinimo to prije svega za mnoge zemlje koje trpe zbog rata. Intenzivirajmo posebno molitvu za mučeničku Ukrajinu. Tamo su zastave Ukrajine, koja mnogo, mnogo trpi.

Dragi etiopski narod će preksutra, 12. rujna proslaviti svoju tradicionalnu Novu godinu: želim uputiti najsrdačnije želje cijelom stanovništvu, nadajući se da će biti blagoslovjeni darovima bratskog pomirenja i mira.

U mislima smo danas s Opatijom Mont-Saint-Michel, u Normandiji, koja slavi tisućitu godišnjicu posvete crkve.

I pozdravljam sve vas, Rimljane i hodočasnike iz Italije i raznih zemalja, posebno vjernike Župe Presvetog Srca Isusova iz Madrida, te pastoralne zajednice Uskrslog Krista iz Saronna, krizmanike iz Soliere, srednjoškolce iz Lucce.

Uz početak katehetske godine Elledici, izdavačka kuća salezijanaca, danas nazočnima na Trgu daruje vjeronaučno pomagalo pod naslovom „Korak po korak“: lijep je to dar! Koristim ovu priliku da zahvalim vjeroučiteljima na njihovom dragocjenom radu i da vjeroučiteljima i vjeroučiteljicama poželim radost susreta s Isusom.

Želim vam svima ugodnu nedjelju i molim vas ne zaboravite moliti za mene. Dobar tek i doviđenja!